

НАУМ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Заглавие. Заглавието на книгата се състои просто от името на пророка, който е бил неин автор. Наум, евр. Нахум, означава „утешен“ или „утешеният“. Името се среща само тук в Стария завет, въпреки че е свързано с имената Неемия, „Яхве е утешил“, и Менахем, „утешител“.

2. Авторство. Няма друга информация относно Наум, освен тази, намерена в неговото пророчество. Той беше „елкосец“, тоест родом от Елкос (виж гл. 1:1).

3. Историческа обстановка. Индикация за времето на пророческото служение на Наум се намира в споменаването на падането на Но (гл. 3:8). Този град (известен на гърците като Тива, по-късно като Диосполис) е разрушен от Ашурбанипал, цар на Асирия, през 663 г. пр.н.е. Следователно поне част от служението на Наум трябва да е било след това време. Пророкът смята падането на Ниневия за все още бъдеще (гл. 3:7) и следователно разумна дата за Наум би могла да бъде около 640 г. пр.н.е. Тъй като това пророчество, което разказва за края на Асирия, е написано, когато тази нация очевидно е била в пълния разцвет на своята мощ и просперитет, книгата на Наум поразително потвърждава библийските пророчества и свидетелства за божественото вдъхновение на пророците. По време на управлението на Ашурбанипал повечето от народите на Плодородния полумесец са били или покорени от асирийските оръжия, или са плащали данък на Асирия. Преди смъртта му обаче картината започва да се променя и след смъртта му (около 627 г.?) Асирийската империя скоро се разпада. Накрая, след тримесечна обсада, самата Ниневия е превзета през 612 г. пр.н.е. от мидийците и вавилонците (виж том II, стр. 67). За описание на град Ниневия вижте Допълнителна бележка върху Йона 1. Вижте също карта стр. 1002.

4. Тема. Книгата има една върховна тема – предстоящата съдба на Ниневия. Поради това пророчеството допълва посланието на Йона. Йона проповядва покаяние на Ниневия и тъй като жителите ѝ се смириха пред Бога, градът беше спасен. Асирия обаче отново изпадна в беззаконие и бремето на Наум беше да предскаже божествената присъда за нейното унищожение. Мярата на гордост, жестокост и идолопоклонство в Ниневия беше достигнала своя пълният си размер. Твърде дълго царете на Асирия се противопоставяха на небесния Бог и Неговия суверенитет, поставяйки Създателя на вселената наравно с идолите на околните народи (виж 4 Царе 18:33-35; 19:8-22), защото тези царе уж изпълняваха желанията на своя бог Ашур, когато воюваха срещу други народи (виж Том II, стр. 54, 55). Неподчинението на Асирия на Бога трябва да спре, ако не чрез покаянието на народа, то чрез неговото унищожение. Падението на асирийските сили в Юдея е било предсказано предварително от Исая (Исая 37:21-38), но предсказанието на Наум предвиждало окончателното падане на самата столица на империята.

5. Очертание.

I. Божествената цел да се накаже Ниневия, 1:1-15.

A. Надписът, 1:1.

Б. Силата на Бог да наказва нечестивите, 1:2-8.

В. Сигурността на предстоящото наказание, 1:9-15.

II. Описание на предстоящото унищожение на Ниневия, 2:1-13.

A. Обсадата и превземането на града, 2:1-8.

Б. Ограбването на града, 2:9-13.

III. Нечестието на Ниневия като причина за нейното наказание, 3:1-7.

IV. Унищожението на Ноа като пример за унищожението на Ниневия, 3:8-11.

V. Окончателността и пълнотата на унищожението на Ниневия, 3:12–19.

ГЛАВА 1

Величието на Бога в добротата към Неговия народ и строгостта му срещу враговете Му.

1. Бремe. Евр. *mašša'*, „бремe“, „трудност“ или „изказване“ (вижте върху Исаия 13:1).

Ниневия. Столица на Асирия. За описание на града вижте Допълнителна бележка за Йона 1; виж Ниневия и околностите.

Елкошит. Родом от Елкош, място, което не е със сигурност установено. Късен и вероятно Ненадеждната традиция идентифицира Елкош с Алкуш, град в Асирия, и твърди, че Наум е роден от родители в изгнание. По-вероятно е отъждествяването на Елкош с Елкеси в Галилея. Някои предполагат, че връзката на Наум с Галилея се вижда от името Капернаум, име, транслитерирано от еврейски, което означава „село на Наум“.

Друго предание е, че Елкос се е намирал близо до Бейт Джибрин в низината на Юдея. Независимо дали пророкът е роден в Галилея, вероятно е по-късно да е живял в Юдея и да е пророкувал там.

Стихове 1–10 са под формата на акростих. За определение на такъв похват вижте Том III, стр. 625. Първите 15 букви от азбуката изглежда са използвани, но с някои нередности.

2. Ревнив. За да се илюстрира ролята, която Бог изигра в унищожението на Ниневия, Неговата справедливост е изложена в стихове 2–6, а Неговата сила е демонстрирана чрез контрола Му над материалния свят. Използваният език трябва да се разбира в светлината на факта, че Бог често се адаптира към човешкия език и опит (виж Йеремиа 51:14; Амос 4:12; 6:8).

Отмъсти си. Бог не е мотивиран от отмъстителността, която характеризира греховните човек, а от свято желание да отстоява правдата и да наказва онези, които ѝ се противопоставят.

Той запазва. LXX на този пасаж гласи „и той поразява враговете си“.

3. Бавен на гняв. Вижте Изх. 34:6, 7. Божествената милост е доказателство не за слабост, а за сила. Хората може да са „бавни на гняв“ срещу беззаконието, защото тяхната морална безчувственост и нечувствителност ги правят такива. Поради това те трябва да бъдат съжалявани, а не възхищавани. От друга страна, Бог отлага проявяването на гнева Си срещу греха и грешниците, защото „не иска никой да погине“ (2 Петрово 3:9). Той дава време за покаяние. Дори когато предложенията Му за милост са отхвърлени, Той не желае да наказва. „Как да те предам?“ (Осия 11:8) е викът на Неговото голямо сърце, изпълнено с любов. Той обаче не може да „оправда нечестивия“ и онези, които упорстват в беззаконието, трябва да пожънат резултатите.

Вихрушка. Божията сила е представена, както е показано в елементите.

4. Укори. Демонстрация на Божията сила, като например преминаването на Червената река Море (виж Изх. 14:21; Пс. 106:9).

Реки. Бог е показан като човек с пълен контрол над природните стихии. Сравнете Пс. 107:33; Исаия 50:2.

Башан. Този регион е бил известен с богатите си пасища и големи стада добитък (виж Втор. 32:14; Пс. 22:12; Ез. 39:18).

Кармил. Планинска верига на брега на Средиземно море, добре напоявана (вижте върху 1 Царе 18:19).

Ливан. Известен със своите кедри.

5. Планините се тресат. Тук пророкът представя една изключително вдъхновяваща картина на Божията сила.

Всички, които живеят. Стихове 3–6 описват Божиата сила и следователно Неговата способност да извърши предсказаното унищожение на Ниневия (виж РК 364). Проявлението на Божиата сила, описано тук, ще се види в много по-голяма степен по време на второто пришествие на Христос (виж РР 109).

6. Като огън. Вижте Втор. 4:24; Йер. 7:20. Вместо „яростта Му се излива като огън“, в LXX се чете „гневът Му съсипва царства“.

Свален. Буквално „съборен“, „съборен“ или „унищожен“.

7. Добър. Това, че Бог е „добър“ по характер и действия, беше най-добре демонстрирано от Някой, който беше въплътен Бог (виж Йоан 10:11; Деяния 10:38). Докато Наум беше пратеник на разрушението за асирийците, той беше служител на утеха и утеха за собствения си народ, уверявайки ги, че Господ ще бъде тяхната „крепост“ в „ден на скръбта“ (виж Пс. 61:2, 3).

8. Заливащ Ниневия потоп. Това вероятно метафорично представлява пълното унищожение, което ще сполети Ниневия от враждебно нашествие (виж Исаия 8:7; вж. Дан. 11:26, 40). Към всички народи, както съвременни, така и древни, идва същото предупреждение за наказание, което рано или късно ще сполети онези, които се издигат срещу Бога (виж РК 366). Испитателният срок на Ниневия бързо изтича и Наум предсказа бързо приближаващо унищожение.

Място. Ниневия, очевидно, предвид контекста (виж стих 1).

9. Представете си. Евр. хашаб, „да смятам“, „да разглеждам“, „да вменявам“ или „да замислям“. Тук пророкът предупреждава асирийците, че хвалбата им срещу Бога е по-лоша от безполезна (виж Исаия 10:8–11; 36:18–20). Наум окуражава народа си с мисълта, че това, което Бог обещава, ще го изпълни.

Абсолютен край. Повторението на тази фраза (виж стих 8) подчертава сигурността на падението на Ниневия, защото наказанието, което Бог ще нанесе на асирийците, ще бъде толкова пълно и постоянно, че никога повече, никога „втори път“, те няма да могат да потискат Божия народ. Въпреки че Наум тук конкретно говори за падението на Асирия, думите му могат да се разглеждат и като описание на крайната съдба на всички нечестиви, за които Асирия е прототип. Когато те най-накрая бъдат унищожени от земята в Страшния съд, те никога повече няма да живеят; няма да имат задгробен живот (виж Пс. 37:6–11, 38; Мал. 4:1; 2 Петр. 3:10–13; Откр. 20:12 до 21:5). Тогава ще бъде славно вярно, че „мъката“ на греха никога повече няма да смущава Божиата вселена (виж ВК 504).

10. Тръни. Вижте Числа 33:55; Исус Навин 23:13. Въпреки че асирийската армия би трябвало да образува фронт, непробиваем като трънен плет, Бог би могъл лесно да ги преодолее (вижте Исаия 27:4).

Пияни. Преживяването на Асирия би било паралелно с това на Вавилон в някои отношения (виж Дан. 5:1). Във всеки случай, не може да има съмнение, че асирийците са обичали да пируват и да пият (виж Диодор, ii. 26).

11. Има един. Обръщайки се към Ниневия, това вероятно се отнася за нейния цар (виж Исаия 36:4–10, 18–20).

Зъл съветник. Буквално „съветник на Велиал“.

12. Тихо. Евр. шалем, „мирен“, „непокътнат“ или „завършен“. Контекстът тук е в полза на значението „непокътнат“ или „завършен“, а не „мирен“ или „тих“, освен ако не се има предвид, че асирийците са измамно „тихи“, самодоволни в гордата си прекалена самоувереност.

Минете през. Вижте Исаия 27:4.

13. Неговото иго. Очевидно това се отнася до това, че Юда е била данъкоплатец на Асирия (виж 2 Царе 18:13–16; 2 Лет. 33:11). Въпреки че Юда избегна съдбата на Израел в дните на

Езекия, тя запази малката свобода, която имаше, само благодарение на търпението на Асирия, а нейните „връзки“ на подчинение на Асирия бяха разкъсани „на парчета“ едва когато тази империя беше унищожена.

14. Относно теб. Тук пророкът се обръща към Асирия и предсказва нейното унищожение.

Твоят гроб. Гробът на Асирия (виж Езекиил 32:22, 23).

Подъл. По-скоро „лек“ или „без значение“.

15. Блага вест. Възкликание на радост от поражението на врага на Божия народ (вижте върху Исаия 52:7). Наум 1:15 е първият стих от глава 2 както на еврейски, така и на сирийски език.

Пази тържествените си празници. С възстановяването на мира отново ще бъде възможно е за народа на Юда да празнува големите религиозни празници (вижте Изх. 23:14–17; Лев. 23:2; Втор. 16:16). Пророк Наум умолява народа си да се потопят с цялото си сърце в духа на тези тържествени събития, за да може Бог да благослови и да благоденства нацията (вж. стр. 26–28).

Обещания. В знак на благодарност за своето избавление израилтяните трябва да изпълнят обетите, които са дали направени във времена на трудности и опасност.

Минете. Вижте стих 12.

Напълно отрязан. Вижте стих 9.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3 COL 177; CT 415; Ed 131; FE 356; GC 627; MH 435; PP 628; 8T 282 3–6PK 364; PP 109 7 1T 245
7, 8 PK 366 9 GC 504

ГЛАВА 2

Страшните и победоносни Божии армии срещу Ниневия.

1. Дасет. Пророкът отново се обръща към народа на Асирия (виж гл. 1:14), предупреждавайки ги за тяхното бурно бъдеще. Контекстът ясно показва (гл. 1:1; 2:1, 8; 3:1; и др.), че гл. 2 описва падането на Ниневия.

Пред лицето ти. Когато атакуващите сили обкръжат града, жителите му ясно ще видят и усетят опасността си.

Пазете боеприпасите. Или „пазете укрепеното място“. С леко ироничен тон пророкът увещава жителите на Ниневия да се подготвят за последната обсада на града, въпреки че подобна подготовка би била напразна.

2. Отвърна се. Евр. shub, дума, която може да означава и „да върна“, „да обърна отново“.

Преводът на RSV отразява последния смисъл. И двете идеи изглежда отговарят на контекста.

Превъзходството на Яков може да се разглежда или като отнето преди от асирийците, или като възстановено сега чрез унищожението на асирийците.

Изпразващи. Асирийците са убивали и ограбвали избрания от Бога народ и на свой ред ще бъдат убивани и ограбвани от своите завоеватели.

3. Могъщи мъже. Вероятно става дума за обсаждащите Ниневия.

Червено. Възможно е щитовете да са били оцветени в този цвят или бронзовото или медното им покритие да е изглеждало червено. Възможно е значението да е, че щитовете ще станат „червени“ от кръвта на убитите.

Факли. Евр. пеладот, дума, срещаща се в Стария завет само тук и с неясно значение. Някои, след сравнение с арабския и персийския език, предполагат значението „стомана“, което позволява фразата да се преведе като „с огън от стомана“. Произходът ѝ обаче е съмнителен. Чрез промяна в еврейския превод RSV гласи: „Колесниците проблясват като пламък“.

Преводът „факли“ се получава чрез транспониране на първите две съгласни на думата пеладот.

Завладяващият враг няма да се стреми да превземе града тайно. Пророкът графично изобразява сцена на ослепителен блясък. Може да се има предвид украсата на колесниците, оръжията на войниците, сбруята на конете, всичко това блести на слънцето и създава вид на огнени проблясъци.

Неговата подготовка. Вероятно става дума за Бог, който е представен като събиращ войнството за битка (виж Исаия 13:4; виж върху Исаия 13:6). Някои смятат, че става дума за командира на вражеските сили.

Елхи. Евр. beroshim, идентифициран като финикийска хвойна, подобна на кипариса. Промяна на една буква в съгласната еврейска дума (виж том I, стр. 25, 26) дава четенето „яздещи коне“, „конете“, „боещи коне“ (RSV). Тази промяна е подкрепена от LXX, който тук гласи: „Конете ще бъдат хвърлени в объркване“. Евр. ga'al, „страшно разтърсени“, може да се преведе като „треперят“. RSV превежда изречението като „боещите коне подскачат“.

4. Колесници. Евр. kekeb, двуколесни превозни средства от различни видове, теглени от коне. Колесницата е била използвана почти изключително за военни цели (виж Изх. 14:9) и за държавни поводи (виж Бит. 41:43). Въпреки че има археологически доказателства, че колесници са били използвани за превоз на държавни служители на държавни мисии, на практика няма нищо, което да показва, че са били използвани за обикновен частен транспорт.

Ярост. Буквално „действам лудо“, от еврейски корен, означаващ „да бъде обсебен от луна“.

Един срещу друг. Преобладаващата сила на армиите, атакуващи Ниневия, е тук е посочено. Военните превозни средства ще се струпят „една срещу друга“. Целият контекст на тази глава ясно показва, че Наум е изобразил с графичен език превземането на Ниневия.

Факли. Евр. lappidim, общата дума за факли или лампи (Бит. 15:17; Съдии 7:16; и др.; виж върху Наум 2:3).

5. Неговите достойни. Буквално „неговите силни“. Очевидно асирийският цар възлага на своите армейски водачи, за да защитават градските стени. В объркана бързина или може би в частично трезво състояние, те „се препъват в походката си“.

Защита. Евр. sokek, което означава „барикада“.

6. Порти. Има или фигуративно препращане към нападението на врага, или препратка към буквалното наводняване на града. Подробностите обаче са оскъдни. Някои смятат, че пророчеството е намерило своето изпълнение в инцидента, описан от гръцкия историк Диодор (ii. 26, 27), който съобщава, че Ниневия е била превзета поради необичайно голямо наводнение на Ефрат (Тигър?), което разрушило част от стената и отворило града за мидийците и вавилонците.

Разтворен. Вероятно това трябва да се разбира преносно, което означава, че дворецът ще бъде отслабени, безпомощни да окажат каквато и да е съществена съпротива на врага.

7. Хузаб. Значението на така транслитерираната еврейска дума е неясно. Различни Предложени са различни тълкувания. Някои го превеждат като глагол „постановено е“ (ASV).

Други го смятат за съществително име „господарка“ (RSV). Трети пък го смятат за собствено име (виж KJV), или на асирийска царица, или име, олицетворяващо самата Ниневия. Женският род е обозначен от еврейския глагол, с който е свързано.

Ще води. Евр. нахаг. Тази дума означава също „да стена“ или „да оплаквам“, което е подходящо контекстът е по-добър тук.

Глас на гълъби. Тоест, момичетата щяха да жалеят като гълъби (виж Исая 38:14; Исая 59:11; Езекиил 7:16).

Удряне с барабан. Буквално „барабанене“, т.е. удряне като по барабан или ръчен барабан (виж том III, стр. 30). Удрянето или „барабанирането“ по гърдите си изразително изобразява дълбока и трогателна скръб (виж Лука 18:13; Лука 23:48).

8. Ниневия. Еврейският текст в стих 8 е неясен.

9. Безкрайно богатство. Гръцки източници посочват, че „плячката“ от „сребро“ и „злато“, взети от Ниневия, е била необичайно голяма по количество и стойност. Не е изненадващо, че завоевателите са открили толкова богата плячка в града, който толкова често е „ограввал“ други (виж 2 Царе 15:19, 20; 16:8, 9, 17, 18; 17:3; 18:14–16; и др.)

10. Празен, пуст и отпадък. Евр. бука умебука умебулака. „Опустошение, запустение и разрушение“ е опит да се възпроизведе на английски силната алитернация на еврейски, която описва пълната разруха на Ниневия (вижте върху Амос 5:5).

Сърцето се топи. Израз, обозначаващ страх и отчаяние (виж Исус Навин 7:5; Исая 13:7; Езекиил 21:7).

Коленете удрят. Вижте Дан. 5:6.

Събирай мрак. Вижте върху Йоил 2:6.

11. Жилището на лъвовете. В стихове 11, 12 пророкът използва образа на лъв, за да опише силата на Асирия (виж Йер. 50:17; П.К. 265; виж върху Йер. 4:7). Той ярко показва как Ниневия, чрез своите завоевания, е осигурила „достатъчно“ плячка за своя народ.

13. Срещу теб. Вижте Наум 3:5; Йеремиа 51:25; Езекиил 38:3. Унищожението на Ниневия дойде след като тя беше изчерпала определеното ѝ време на изпитателен срок, без да стигне до трайно покаяние. Божественото търпение беше престанало (виж РК 364).

Господ на Силите. За коментар вижте Йер. 7:3.

Млади лъвов. Тук очевидно са воините на града (виж на стих 11).

Пратеници. Вероятно става дума за онези, които са предавали кралските заповеди на цивилни и военачалници (вижте 4 Царе 18:17–19; 19:23).

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

10 ГК 641

10, 11 РК 364

ГЛАВА 3

Окаяната разруха на Ниневия.

1. Кървав град. Тоест място, където кръвта е била пролята свободно и очевидно без никакви угризения на съвестта (виж Езекиил 24:6, 9; Авак. 2:12). Асирийските паметници изобилно изобразяват как пленници са били одирани, обезглавявани, набивани на кол живи или обесвани за ръце и крака, за да умрат в бавни мъки. Тези и други нечовешки практики разкриват жестокостта на този народ. Техните царски надписи непрекъснато ликоват за броя на убитите врагове, отведените пленници, разрушените и ограбени градове, опустошените земи и унищожените овощни дървета.

Грабеж. Евр. pereq, „акт на насилие“, обозначаващ насилието на асирийците при отношенията им с покорените народи. Заклучителното изречение на стих 1 показва, че това ограбване на жертвите от страна на владетелите на Ниневия никога не е преставало (виж Исаия 33:1).

2. Шум. Тук пророкът описва звуците от настъплението на обсаждащите армии, както вече е описал външния им вид (гл. 2:3, 4). Той чува, така да се каже, пляскането на камшици от колесниците, тропота на колелата на колесниците, галопиращите коне и подскачането на колесниците напред.

3. Множество. Толкова много бяха убити, че живите воители се „спъваха“ в тях и са забавени в напредъка си.

4. Блудства. Израз, използван преносно за идолопоклонство (виж Езекиил 23:27; Осия 1:2; 4:12, 13; Осия 5:4). Идолопоклонството е друга причина за падението на Асирия. Доколкото асирийското идолопоклонство е било крайно неморално, определянето му като „блудства“ е било двойно по-подходящо (виж 2 Царе 9:22).

5. Срецу теб. Вижте гл. 2:13.

Господ на Силите. Вижте върху Йеремиа 7:3.

Открий полите си. Буквално „отвори полите си“ (виж Исаия 3:17; 47:3; Езекиил 16:37; виж върху Йеремиа 13:26). Заради „блудствата“ на Ниневия (виж Наум 3:4) Бог ще я накаже най-позорно, като блудница.

6. Мръсотия. Евр. shiqquš, „омразно нещо“, обикновено използвано за нещо, свързано с идолопоклонство.

Поглед към света. В LXX се чете „публичен позор“ (виж Матей 1:19). Продължавайки образа на „блудницата“ (Наум 3:4), пророкът предсказва, че Ниневия ще понесе позора и малтретирането, които такава жена може да получи от тълпата (виж Езекиил 16:37–40).

7. Ще избягат. Фигура, показваща крайното наказание, което ще сполети Ниневия, защото ужасната гледка би накарала наблюдателя да побърза да се отдалечи.

Кой ще я оплаква? Риторичен въпрос, показващ, че никой няма да я съжали, тъй като е заслужавала да бъде наказана (виж Йер. 15:5, 6).

8. Гъсто населен №. Евр. № Амон, градът на египетския бог Амон; тоест градът на Тива в Горен Египет (виж Йер. 46:25; Езек. 30:14–16). Този прочут град, с гробниците си на царете, колосите и сфинксовете, големите си храмове Карнак и Луксор с масивните им колони и колонади, е бил великолепно разположен на Нил, както и Ниневия на Тигър. Тук Наум служи като предупреждение към Ниневия, че в очите на Небето тя не е по-добра от Тива и може лесно да я сполети същата съдба. Тива е била разрушена през 663 г. пр.н.е. от Ашурбанипал, цар на Асирия.

Морето. Тук се е използвало за обозначаване на река Нил. В Стария завет понякога големите реки са били наречени „морета“ (виж Исаия 19:5; Йеремиа 51:36). Заклучителното изречение просто означава, че Нил с каналите си е представлявал „стената“ или защитните съоръжения на Тива.

9. Етиопия. Или Куш, главно класическата Нубия или съвременният Судан (вижте Бит. 10:6). Царят, който управлявал Египет по време на разрушението на Тива, бил Танутамон, наследникът и племенник на Тахарка, библиейският Тирхака. В Стария завет Тирхака е наречен „цар на Етиопия“ (виж върху 4 Царе 19:9), защото е принадлежал към Двадесет и петата, или „етиопска“, династия на Египет (виж том II, стр. 52, 53).

Египет. Самият Египет, чийто народ, заедно с нубийците, представляваше сила, която беше „безкраен“ или „безброен“, така да се каже (2 Лет. 12:3).

Пут. Много египтолози смятат, че се отнася до Пунт, но асириолозите - че е част от Либия (вижте Езекиил 27:10).

Лувим. Либийците (виж 2 Лет. 12:3).

10. Отнесена. Силата на Тива и нейните очевидно неограничени ресурси, включително помощта на нейните съюзници, не я спасиха от превземане (вижте на стих 8).

Разбит на парчета. Част от обичайното жестоко отношение, често прилагано към завладените градове в древността (виж 4 Царе 8:12; Пс. 137:9; Ис. 13:16).

11. И ти също. Пророкът се връща към Ниневия.

Бъди скрит. Вероятно смисълът тук е, че Ниневия няма да покаже никаква сила, с която да се съпротивлява.

13. Жени. Досегашните смели, храбри асирийски мъже щяха да бъдат като „жени“ в смисъл, че нямаше да могат да устоят и да победят обсаждащите армии (вижте върху Осия 10:5).

14. Укрепете. Тоест, укрепете местата в укрепленията, които може да са слаби. Пророкът, говорейки с нотка на ирония, нарежда на Ниневия да направи всичко възможно, за да се подготви за дълга и тежка обсада.

Тухлена пещ. Буквално „тухлена плесен“.

15. Там. Въпреки всички грижи, положени за укрепване на тези необходими места в укрепленията, „огън“ ще „погълне“ града. Археологията ясно показва, че това пророчество е било буквално изпълнено.

Гъба. Евр. *yeleq*, пълзящият, безкрил стадий на скакалец (виж Пс. 105:34;

Йер. 51:14, 27; Йоил 1:4; 2:25). Очевидно пророкът е използвал този образ тук и в следващия стих, за да покаже, че унищожението на Ниневия ще бъде толкова внезапно и пълно, колкото и унищожението на растителността от тези насекоми.

Умножи се. Дори асирийците да съберат армии, многобройни колкото орди от гъсеници или скакалци, това няма да им е от полза.

16. Твоите търговци. Ниневия беше благоприятно разположена да води обширна търговия с други страни. Но тези търговски връзки нямаше да са ѝ от полза. Унищожението, извършено от враговете ѝ, ще бъде бързо и пълно.

17. Капитани. Евр. *тафсарим*, „писатели на плочи“ или „писари“ (виж върху Йер. 51:27). Терминът, използван тук, означава военни офицери с висок ранг. Тези служители често са изобразявани върху паметниците. Както скакалците стават неактивни и инертни в „студено“ време, така и тези асирийски водачи и служители щяха да станат безсилни в кризата на града. Единственото, което оставаше за асирийската армия, беше да „бяга“, тоест да загине и да изчезне.

18. Пастирите спят. Водачите на нацията са представени тук или като заспали за своите отговорности, или като действително убити в битка, „спящи“ съня на смъртта.

Разпръснати. След като водачите им си отишли, жителите на Ниневия вече не могат да предложат ефективна съпротива срещу враговете им.

19. Няма изцеление. Буквално „няма облекчение“ или „няма облекчение“.

Бруит. Евр. *шема'*, „известие“ (виж Бит. 29:13; Изх. 23:1; Втор. 2:25; и др.). При новината за падането на Ниневия, околните народи са изобразени как плясат с ръце от радост, защото това ще означава край на непрестанното „нечестие“ и безмилостното потисничество на Асирия. Пророкът завършва посланието си с нотка на сигурност и окончателност. Асирия е получила своя ден на благодат; но сега е безполезно да предлага милост повече.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 бр. 265
1-5PK 363
19 PK 265 1

¹Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (На 1:1). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.